

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 15 Temmuz 2013
Nr. Ref.: RK452/13

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI63/13

Başvurucu

Safet Voca

Kosova Yüksek Mahkemesi Özel Dairesi'nin başvurularda tüm evrakın İngilizce çevirisinin talebi hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Ćukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucu:

1. Başvurucu, Mitroviça Baro Başkanı Safet Voca'dır. Başvurucu Mitroviçalı avukat Kapllan Baruti'yi temsil etmektedir.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu, Yüksek Mahkeme Özel Dairesi'ne başvuranlardan 04/L-033 sayılı Kosova Özelleştirme Ajansı (bundan sonra: KÖA)'na İlişkin Davalara Bakan Kosova Yüksek Mahkemesi Özel Dairesi Hakkında Yasa'ya dayanılarak tüm başvuru evrakının İngilizce çevirilerinin talep edilmesine itiraz etmiştir. Bu gereklilik Özel Daire İçtüzüğü'nün 25. madde 8. fıkrasında ve Özel Daire Yasası Ekinde açıklanmıştır.

Başvurunun Konusu

3. Başvurucu, tüm evrakın İngilizce çevirilerinin talep edilmesinin Kosova Cumhuriyeti Anayasası ihlali oluşturduğunu ileri sürmüştür. Başvurucu, Kosova Resmi Diller Yasası'nın 5. madde 1. fıkrasına atıfta bulunup Anayasa'nın üstünlüğüne vurgu yapılan 16. madde 1 ve 4. fıkralarına dayanarak Anayasa'nın 24. madde 2. fıkrasının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

İlgili Hukuk

4. Başvuru Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa (bundan sonra: Yasa)'nın 47, 48 ve 49. maddeleri ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü (bundan sonra: İçtüzük)'nün 28, 29 ve 30. kurallarına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 23 Nisan 2013 tarihinde Mahkeme'ye başvurmuştur.
6. Başkan 29 Nisan 2013 tarihinde GJR. KI63/13 sayılı kararla Üye Arta Rama-Hajrizi'yi raportör yargıç olarak görevlendirmiş ve Üyeler Altay Suroy (başkan), Snezhana Botusharova ve Kadri Kryeziu'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
7. Anayasa Mahkemesi, başvurunun kaydedildiğini 13 Mayıs 2013 tarihinde başvurucuya bildirmiş ve başvurucudan resmi başvuru formunu doldurup kamu otoritesinin tüm ilgili kararlarına ilişkin nüshaları teslim etmesini istemiştir.
8. Başvurucu doldurulmuş başvuru formunu 16 Mayıs 2013 tarihinde teslim etmiştir.
9. Mahkeme Başkanı 17 Haziran 2013 tarihinde Raportör Yargıç Arta Rama-Hajrizi'nin yerine Üye Robert Carolan'ı görevlendirmiştir.
10. Ön İnceleme Heyeti 20 Haziran 2013 tarihinde Raportör Yargıç'ın raporunu inceledikten sonra Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliği yönünde öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

11. Başvurucu 23 Nisan 2013 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne bir yazı göndererek Kosova Yüksek Mahkemesi Özel Dairesi'nin başvurularda tüm evrakın İngilizce çevirisinin talebi hakkında anayasal denetimin yapılmasını talep etmiştir
12. Başvurucunun başvuru konusuyla ilgili olarak herhangi bir dava tarafı veya herhangi bir sürece taraf olup olmadığı tespit edilmemiştir.
13. Özel Daire Yasası Eki'nin 25. madde 8. fıkrası şöyledir:

Takip edilen belge ve müracaatlar ya Arnavutça dilinde yada Sırpça dilinde sunulabilir ve bununla birlikte aynı zamanda İngilizce diline çevrilmiş hali de onunla birlikte olmalıdır. Tercüme masrafları belge ve müracaatı sunan kişi veya tarafa aittir.

Başvurucu Tarafından Sunulan Hukuki Argümanlar

14. Başvurucu, ilgililerden şikayetlerine ilişkin tüm evrakların İngilizce çevirilerini teslim etmelerini gerektiren Özel Daire Yasası 25. madde 8. fıkra hükmünün Anayasa'nın resmi diller tanımına aykırı olduğunu ileri sürmüştür.
15. Başvurucu ayrıca şu argümanı öne sürmüştür: *Anayasa'nın 5. madde 1. fıkra hükmüne göre Kosova Cumhuriyeti resmi dilleri Arnavutça ve Sırpçadır. 16. madde 1. fıkrası yasalar ve diğer yasal hükümlerin anayasaya uygun olmaları, aynı maddenin 4. maddesi ise Kosova Cumhuriyeti'ndeki her kişi ve kurumun Anayasa hükümlerine tabi olduklarını belirlemiştir.*
16. Başvurucu, Anayasa'nın 102. madde 3. fıkrasının "*Mahkemeler Anayasa ve yasalara uygun yargılama yaparlar*" şeklindeki tanımını da belirtmiştir.
17. Dillerin Kullanımı Yasası'nın (02/L-37 numaralı yasa) 2. madde 1. fıkrası şöyledir: *Arnavutça dili ve Sırpça dili ile bunların yazıları Kosova'daki resmi dillerdir ve Kosova kurumlarında eşit statüye sahiptir. Aynı maddenin 2. fıkrası da şöyledir: Tüm kişiler, Kosova kurumlarında resmi dilleri kullanmakla ilgili olarak eşit haklara sahiptir.*
18. Diller Yasasının 12. madde 1. fıkrası da şöyledir: *Resmi diller, mahkeme usullerinde eşit bir şekilde kullanılır.*
19. Başvurucu aynı şekilde Yüksek Mahkeme Özel Dairesi'ne yapılan başvurularda evrakın İngilizce çevirilerinin sağlanması talebinin Anayasa'nın 24. madde 2. fıkrasına aykırı olarak Kosova'nın tüm vatandaşlarına yönelik ayrımcılık olduğunu ileri sürmüştür.
20. Başvurucu başvurusundaki argüman ve uyarılarının genel olduklarını ve özel herhangi bir dava veya usule atıfta bulunmadığını belirtmiştir.
21. Başvurucu Anayasa'nın 116. madde 2. fıkrası esasınca Mahkeme'den Özel Daire Yasası Eki'nin 25. madde 8. fıkrasında öngörülen evrakın İngilizce

çevirilerinin temin edilmesi hususunun geçici olarak askıya alınmasının emredilmesini talep etmiştir.

Başvurunun Kabul Edilirliği

22. Başvurunun esas incelemesine geçmeden önce Mahkeme, başvuru Anayasa'da belirtilen Yasa ve İçtüzük'te açıklanan kabul edilirlilik koşullarını yerine getirip getirmediğini değerlendirmek durumundadır.

23. Mahkeme, başvuru Anayasa'nın 113.1, Yasa'nın 47.1 fıkrası ve İçtüzüğün 36. kuralı 2.c fıkrasında belirlenen koşulları yerine getirip getirmediğini belirgin bir şekilde tespit etmelidir.

24. Mahkeme Anayasa'nın 113. madde 1 ve 7. fıkralarına atıfta bulunmak ister:

1. Anayasa Mahkemesi, yasal şekilde sadece yetkili makamlarca açılmış davalar hakkında karar verir.

7. Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.

25. Yasa'nın 47.1 fıkrası şöyledir:

1. Herhangi bir kamu otorite tarafından Anayasa ile garanti edilen bireysel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğinin iddia edilmesi durumunda her bireyin Anayasa Mahkemesi tarafından kanuni koruma istemesi hakkı vardır.

26. İçtüzüğün 36. kural 3. fıkrası ve c. bendi şöyledir:

(3) Başvuru aşağıdaki durumlarda da kabul edilmez olarak değerlendirilebilir:

[...]

c) Başvuru yetkili olmayan bir tarafça yapıldığı zaman;

27. Mahkeme başvuru herhangi bir dava veya usule atıfta bulunmaksızın genel anlamda yorum ve argümanlar sunduğunu tespit etmiştir.

28. Mahkeme devamında başvuru şikayetiyle ilgili herhangi bir dava veya usule ya da yasal işleme ilişkin bilgi sunmadığını tespit etmiştir.

29. Anayasa'nın 113. madde 7. fıkrası uyarınca başvuru başvuru bulunma hakkına ilişkin olarak Mahkeme, başvuru ihlal edilmiş olabilecek bireysel herhangi bir hak veya özgürlüğünü zikretmeyip onun temel hak ve özgürlüklerini ihlal edebilmiş olan herhangi bir işleme atıfta bulunmadığı görüşündedir.

30. Mahkeme esasen başvuruçunun Özel Daire Yasası Eki'nin 25.8 fıkrası hükmüne ilişkin tavsiye niteliğinde bir görüş veya soyut norm incelemesi talebinde bulunduğu görüşündedir.
31. Mahkeme bu koşullarda Anayasa'nın 113.1 fıkrası ve İçtüzüğün 36.3.c bendi uyarınca başvuruçunun yasal bir hüküm hakkında anayasal denetim talebinde bulunmaya yetkili olmadığını tespit etmiştir.
32. Mahkeme, başvuruçunun Özel Daire Yasası Eki'nin 25.8 fıkrası hakkında yürütmeyi durdurma talebinde bulunmaya da yetkili taraf olmadığını tespit etmiştir. Bu nedenle başvuruçunun ihtiyati tedbir talebi Anayasa'nın 116.2 fıkrası uyarınca reddedilmelidir.
33. Mahkeme son olarak başvuruçunun Anayasa'nın 113.1 fıkrası uyarınca yetkili bir tarafça meşru bir şekilde yapılmadığını tespit etmiş ve başvuruçunun yetkili taraf olmadığı için başvuruçunun kabul edilmez olarak reddinin gerekli olduğu sonucuna varmıştır.
34. Netice itibariyle yukarıda anılan nedenlerden dolayı başvuru kabul edilmezdir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.1 fıkrası, Yasa'nın 46. maddesi ve 47.1 fıkrası ile İçtüzüğün 36.1 (c) bendi uyarınca Anayasa Mahkemesi'nin 15 Temmuz 2013 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvuruçunun kabul edilmez olarak reddine,
- II. İhtiyati tedbir talebinin reddine,
- III. Kararın taraflara bildirilmesine,
- IV. Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca Resmi Gazete'de yayımlanmasına karar verilmiştir.
- V. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Robert Carolan, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza